

ПРИМЕРИ ДОБРЕ ПРАКСЕ – ОСНОВНА ШКОЛА „СВЕТИ САВА“ У ВРЧИНУ

Енергија за врхунске резултате

Како једна мала школа постиже велике резултате на државним такмичењима, али и како је постала центар свих културних, спортских и друштвених догађања у свом месту

Први утисак, који човек стекне када уђе у школу „Свети Сава“, јесте осећај топлине, безбрижности и мира. Без обзира на грају, која долази из школског игралишта, звуке музичких инструмената са спрата или дневног боравка у којем тридесетак насмејаних првачића рецитију Оченаш, који су научили на часу веронауке. Слободно, гласно и без грешке. Нико не забушава. Насмејана деца, насмејане наставнице, а знање и енергија избијају на све стране. На путу до канцеларије коментаришем са директором Добрицом Синђелићем да када у главе тако малих људи универзалне вредности уђу кроз игру и подсвесно, оне морају наставити да их прате и даље кроз живот.

– Увек смо тежили ка томе. Ово није само храм знања, већ и храм културе и спорта, централно место на мапи Врчина. Имамо посебан однос са том децом. Дружимо се са њима, а са ученицима од петог до осмог разреда имамо и редовне састанке на којима разговарамо о свему. Мене доживљавају као великог пријатеља, знају да могу имати поверење и поверавају ми се. А знају и да волим да наградим, али да могу и да казним, када се пређу одређене границе. То знају и запослени. Имам, вероватно, среће што сам од њих шездесет пет, тридесет пет ја запослио. То су углавном млади људи жељни доживљавања, али и они нешто старији су мотивисани да изнесу своју стручност. А није им лако, јер у малом месту тешко је бити и поп и учитељ – каже нам директор, док шетамо ходницима на чијим су зидовима, поред ученичких радова, окачени портрети најбољих ученика ранијих генерација. Зна сва имена и пажљиво прати њихово даље школовање, а по правилу су међу најбољим студентима на факултетима.

Врчин нити је више село, нити је још град. Званично, у њему има десетак хиљада становника, незванично нешто мање. Некада се добро живело од воћарства, нарочито од про-

нећете имати проблема са дететом за све време његовог школовања. Сећам се да је раније често неко од наставника знао да каже: „Е, не могу да изађем ни до пијаце, а да ме неко од родитеља нешто не пита“. Објашњавао сам им да баш ту треба да буду мудри, да и мене, када ме сретну, питају: „Како је моје дете?“ Па шта би вас друго питао? И ми смо неке јавне личности у тој малој средини и морамо бити мудри и паметни. Па му одговорите: „Ма, супер је Петар. Али, имате отворени дан, дођите мало да попијемо кафу и проћаскамо“. Тако сам нон-стоп утицао на своје колеге, које су схватиле да је то једина права мера за коректну сарадњу са родитељима.

Директор каже да је у принципу био против сакупљања новца за различите акције, али

признаје да Савет родитеља, чији је председник један слеп човек, заиста чини много за школу. Тако ће ускоро, уз симболичне прилоге, бити окончано опремање свих учионица новим тракастим завесама, а има их двадесет једна, што је за школу велика ствар.

– Председник Савета Саша Јеремић велики је добротвор школе, захваљујући њему улазимо и у неке веома вредне пројекте. Рецимо,

дина била велика, школа је доведена на доста висок ниво, тако да је сада само лагано дограђују. Одлична физкултурна дворана, трпезарија коју украшавају прелепе еколошке драперије, функционални и квалитетно опремљени кабинети, а ипак све то у домаћој, готово породичној атмосфери.

– Школа „Свети Сава“ има 610 ђака, али смо рад организовали тако да су у једној смени учитељи домаћини у својој учионици, а да је у другој она кабинет који води предметни наставник. Тако су те учионице лепе и боље се чувају. Имамо предивне кабинете, попут оног за биологију који је, верујем, један од најлепших у земљи. Млада наставница, наш ђак, опремила га је различитим реквизитима, а ту су и видео-пројектор и лаптоп, уређаји које она у настави заиста често користи. Купили смо и акваријум, сад хоће тераријум – нема проблема. Школа има интернет и кабловску телевизију, четири интерактив-

рила за награђивање. Ако њихови ученици постигну одличан резултат на такмичењима, пише да им следи двадесет пет одсто плате.

Увек се мора поћи од човека, истиче Синђелић. Често се занесе, па држи мотивационе говоре на наставничком већу, где покушава да колеге натера да схвате да су стручњаци, али и да стручњак мора да ради на себи. Стално им организује семинаре, плаћа усавршавања, а све са намером да не застану.

– За десет година, колико сам директор, изградио сам стратегију како треба да изгледа школа, пратио како се то ради у другим земљама и поставио сам циљеве. Да имамо добро развијен спорт, да се деца испразне и напуне позитивном енергијом, али и да школа буде препознатљива по томе што ће ученици желети да дођу у њу. Да кажу: „Супер је у школи, тамо имам драмски студио, који држи глумица Оливера Ђурашковић, имам новинарску и радијску секцију, младе екологе...“. Идеја је да се деца искажу у мноштву ваннаставних активности, па користимо и ресурсе самог села, које има добро културно-уметничко друштво и спортске клубове. Школа је постала центар свих културних, спортских и друштвених догађања у Врчину. Ми смо презели ту улогу и гурамо.

Директор нам с поносом показује и простор у којем ради издвојено одељење Основне музичке школе из Гроцке. Ђаци имају на располагању пет инструмената: гитару, хармонику, клавир, виолину и флауту. Каже да му је драго што је почео да остварује још један циљ, а то је међународна сарадња.

– Сећам се момента, у време када сам постао директор, када ми је један колега рекао: „Ти живиш у селу, а ја ипак у Београду. Код мене дође амбасадор Јапана и засади дрво“. То ми је дало стимуланс, сложиле су се и неке коцкице, па смо прву сарадњу направили са Српском гимназијом из Темишвара. Тамо је директор био Стева Перинац, а ми одавде покренемо пун аутобус ученика и наставника. Били смо њихови гости и то је за мене било свитање дана. Кренуло је. Потом су они дошли код нас и развили смо изузетну сарадњу. Не само са школом, него и са тамошњим Савезом Срба. Наша наставница музичког Мила Ђачић у међувремену је направила изузетну етно-групу, која је често гостовала у четрдесетак места код нас, али и у Румунији и Мађарској. Школа је прошле године издала ЦД са осам песама, тако да и ми и тих седам девојчица, које су већ завршиле осми разред, имамо трајни запис њиховог стваралаштва.

А онда сам желео да направим причу и са Словенцима, наставља Синђелић. У Београду је 2015. одржан скуп директора школа Југоисточне Европе и ту сам упознао колегиницу Шпелу Дрственшек, директорку основне школе „Тоне Чуфар“ из Марибора. Прошле године водили смо наш колектив у ту школу, а они су ове довели и колектив и двадесеторо деце, која су боравила у породицама наших ученика. Потом сам себи рекао: „Ако можеш да направиш причу са Словенцима, онда можеш да нађеш и неку школу „Свети Сава“ у Републици Српској“. Тако смо нове пријатеље нашли и у Зворнику, па смо 19. маја, за Дан школе, угостили и двадесеторо деце из тога града. Деца изузетно прихватају та дружења, на разговору и са њима и са Словенцима било је и суза, а мали домаћини најесен одлазе у узвратну посету.

Врло је важно да се очува и колективни дух запослених у самој школи. А он се некако најбоље обнавља ван радног места.

– Као колектив често се дружимо и два пута годишње путујемо. Ево, сада се спремамо да одемо три дана у Требиње, најесен ћемо

Добрица Синђелић, директор школе

ићи у Будимпешту. Били смо у Крупњу, Кучеву, Сопотанима, на Тари и Копаонику, у Словенији. Ових дана пуним педесет година и све ћу их позвати на срнећи гулаш, јер то су људи с којима радим и с којима проводим време. Тако се одржава тимски дух.

Добрица Синђелић каже да је његова срећа што су готово сви запослени из Врчина и што су махом у питању жене, којима значи то што у школи проводе четири-пет сати. Ти људи живе у својим кућама, нису оптерећени кредитом, а баште им смањују и трошак за храну. Самим тим и посвећенији су послу. Запосленима говори да још ни у једном погледу нису достигли врхунац и да има још много простора за напредак.

– Када је колегиница из Словеније Шпела недавно била код нас, изненадила се када је видела да немамо писану припрему, већ да

ОЧЕКИВАЊА ОД НОВОГ ЗАКОНА

Ако се новим законским одредбама омогућава средњим школама дуално образовање, очекујем да ће се и основним школама пружити могућност да нешто зараде, ако људи желе да раде. Ми имамо одличну радионицу ткања, а имамо и најбоље услове за организовање рођендана. Није нормално да сви други, који су некомпетентнији, убиру приходе, а ми не.

свако на компјутеру има свој фолдер за оперативне планове и дневне припреме у електронској форми. Објаснио сам јој да се идеја јавила из самог посла, како не бисмо бацали папир. А од Словенаца сам снимом да, за разлику од нас, већ имају електронске дневнике. Код нас ће бити стотинак школа у пилот-пројекту, а очекујем да ће међу њима бити и наша.

А има ли мариборска школа „Тоне Чуфар“ нешто што „Свети Сава“ нема?

– Има. Они имају исти број запослених, као и ми, а имају 380 ђака, наспрам наших 610. И имају специјалне педагоге и педагошке асистенте, који раде са децом са специјалним потребама. С друге стране, ми немамо ни приближне услове, а од нас се тражи да направимо неки резултат.

У врчинској школи „Свети Сава“ не задовољавају се постигнутим, већ се усредсређују на наредне планове:

– Идеја ми је да се моји наставници пронађу у пројектима, да им они пруже додатну сатисфакцију, у смислу да им буде лепо на послу, али и да имају извор додатне зараде. У најви напакон имамо два пројекта. У сарадњи са Словенцима имамо Еразмус пројекат везан за мобилност школа, а ту је и још један везан за спорт. Такође, на велика врата уводимо сарадњу са родитељима путем и-мејла, а жеља ми је да формирам и неслужбени савет родитеља, од људи који су љубитељи школе и који ће ширити њен имиџ по читавом селу. Циљ ми је само да се прича шта се ради у школи – каже директор Добрица Синђелић.

Небојша Бугариновић

ДОВЕШЋЕМО БЕОГРАД У ВРЧИН

Школа „Свети Сава“ у Врчину постоји већ пуних 190 година и једна је од најстаријих у Србији. У архиви се чувају извештаји просветних надзорника, који су је обилазили, а међу њима је био неки Тиодоровић. Наставници су његове рапорте искористили како би од тога направили изванредну инсценирају и представа је била одржана 19. маја, за Дан школе. Клинци су то одглумили до перфекције, каже директор. Настава је најпре организована по кућама, а најстарија постојећа зграда сазида је 1936. године у Доњој Мали, где се сада налазе два истурена одељења. У време Другог светског рата у њој је службовао први учитељ родом из Врчина, а игром случаја био је то рођак садашњег директора Драгољуб Синђелић. У засеку Рамнице до пре тридесет пет година радило је још једно истурено одељење, али је оно затворено због смањеног броја ученика. Добрица Синђелић има план за ово здање.

– Моја идеја је да доведем Београд у Врчин. Та школа има две учионице и трпезарију које намеравамо да опремимо, има двориште које смо асфалтирали и осветлили, па желимо да доведемо децу из Београда у обилазак породица које се још баве воћарством, виноградарством и сточарством. Да виде шта се надомак њих дешава, да се друже и да шире контакте. А да ова школа, опремљена скамијама и другим старим инвентаром, буде нека врста музеја и база њиховог боравка у Врчину.

изводње јагода, данас највећи број људи ради у двадесетак километара удаљеном Београду. Ипак, све их веже снажна љубав према месту, у којем живе, и жеља да њиховој деци буде доступно све што имају и она у центру Београда. Колектив школе се труди да тако заиста и буде.

– Често сам разговарао са запосленима и објашњавао им како да остваре коректност у сарадњи са родитељима, јер та сарадња је најбитнија – каже Синђелић. – Ако од првог дана имате родитеља на својој страни, онда сигурно

у непосредној близини имамо манастир Свете Богородице Тројеручице, и ту је игуманија мати Злата која нам помаже да у школи опремимо стоматолошку ординацију. Отац Воја Билбија, старешина храма у Ротердаму и госпоња Марија, Холанђанка која је примила православну веру, помажу нам у томе. После нам још само остаје да, уз помоћ Општине и министарства, обезбедимо и стоматолога.

Синђелић истиче да са Градом Београдом и локалном самоуправом има заиста добру сарадњу. Улагања Града су претходних го-